

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoNš/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	1424209238
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1424209238.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F.. S.. Š. Č., narodený XX. O. XXXX, Y., H. XX/X, proti žalovanej Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. 50C/73/2024, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2025, sp. zn. 4Co/93/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) uznesením z 29. apríla 2025 č. k. 50C/73/2025-71 výrokom I. zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 28. marca 2025 č. k. 50C/73/2024-45 a výrokom II. zamietol návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 239 ods. 1, § 248, § 249, § 250 a § 122 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), § 10 ods. 1, 2 a 3, § 14 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Vecne uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 30. septembra 2024 domáhal od žalovanej náhrady škody a nemajetkovej ujmy spolu vo výške 237 948,17 € s prísl. spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Keďže žalobca neuhradil súdny poplatok za podanú žalobu, súd prvej inštancie ho výzvou zo 6. marca 2025 (správne 2025) vyzval na jeho zaplatenie v lehote 10 dní od jej doručenia. Táto bola žalobcovi doručená dňa 6. marca 2025, avšak súdny poplatok v stanovenej lehote uhradený nebol. Súd prvej inštancie následne uznesením z 28. marca 2025 č. k. 50C/73/2024-45 konanie zastavil z dôvodu, že žalobca súdny poplatok nezaplatil v súdom stanovenej lehote (ďalej len „uznesenie o zastavení konania“). Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 22. apríla 2025 označeným ako návrh na odpustenie zmeškanej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku poukázal žalobca na to, že súdny poplatok vo výške 14 € uhradil 24 dní po uplynutí lehoty stanovenej súdom (t. j. dňa 11. apríla 2025), dôvodiac svojim zlým zdravotným stavom. Dňa 23. apríla 2025 doručil žalobca proti

uznesení o zastavení konania sťažnosť a opätovne uvádzal, že súdny poplatok vo výške 14 € uhradil, avšak s 23 dňovým omeškaním z dôvodu zlého zdravotného stavu. V sťažnosti tiež opätovne popísal skutočnosti, na základe ktorých si uplatňoval od žalovaného náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie po preskúmaní sťažnosti (§ 250 CSP) zistil, že nebola dôvodná a postup súdneho úradníka pri vydaní napadnutého uznesenia bol správny. Zistil tiež, že posledný deň lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol 17. apríl 2025, výzva súdu na zaplatenie súdneho poplatku bola žalobcovi doručená dňa 6. marca 2025 a žalobca bol poučený o možnosti zastavenia konania. Súdny poplatok napriek uvedenému nebol žalobcom do dňa rozhodnutia súdu o zastavení konania zaplatený. Súd prvej inštancie k uvedenému skonštatoval, že ak nešlo o prípady predpokladané ust. § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch a poplatník súdny poplatok napriek výzve súdu v určenej lehote nezaplatil, pričom bol o následkoch jeho nezaplatenia poučený, súd bol povinný s ohľadom na kogentné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch konanie zastaviť. Doplnil tiež, že poplatková povinnosť vznikla žalobcovi už podaním žaloby na súd a už vtedy mohol súdny poplatok zaplatiť. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatoval, že účelom výzvy nebolo uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale len upozornenie na jej nesplnenie. Sama povinnosť na zaplatenie súdneho poplatku vyplývala priamo zo zákona o súdnych poplatkoch a bola podmienkou, aby súd mohol pokračovať v konaní. Súd prvej inštancie vyslovil záver, že nemohol vyhovieť návrhu žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty, nakoľko neboli na takýto postup splnené zákonné predpoklady (§ 122 CSP). Žalobca poukazoval na svoje zdravotné problémy, tieto ale súd prvej inštancie nepovažoval za ospravedlniteľné dôvody zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, pričom žalobca ani nepreukázal, že by mu boli bránili vykonať konkrétny procesný úkon. Zároveň žalobca ani bližšie nešpecifikoval deň, kedy došlo k odpadnutiu prekážky vykonania úkonu, a teda nebolo možné naplniť ďalšiu z kumulatívnych podmienok, a tou bolo podanie žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty v lehote 15 dní od odpadnutia prekážky vykonania úkonu. Zamietol preto sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o zastavení konania ako aj návrh žalobcu na odpustenie zmeškania lehoty na zaplatenie súdneho poplatku.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) uznesením z 28. augusta 2025 sp. zn. 4Co/93/2025 odvolanie žalobcu smerujúce proti uzneseniu súdu prvej inštancie odmietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal odvolanie dňa 1. júla 2025 a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie majúc za to, že mu nebola poskytnutá súdna ochrana len z dôvodu jeho nepriaznivej ekonomickej situácie. Výzvu na zaplatenie súdneho poplatku považoval za nezákonnú a opätovne poukazoval na svoje sociálne pomery a zhoršený zdravotný stav. Odvolací súd k uvedenému konštatoval, že napadnuté uznesenie bolo žalobcovi doručené 1. mája 2025. Posledným 15. dňom zákonom danej odvolacej lehoty bol 6. máj 2025, odvolanie ale bolo žalobcom podané až dňa 1. júla 2025, t. j. po márnom uplynutí odvolacej lehoty, teda zjavne oneskorene. Zároveň konštatoval, že bolo podané proti uzneseniu, proti ktorému nebolo odvolanie prípustné. Odvolací súd preto odvolanie žalobcu odmietol ako oneskorene podané [§ 386 písm. a) CSP] a tiež z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nebolo prípustné [§ 386 písm. c) CSP].

3. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v zákonnej lehote dovolanie v ktorom však neuviedol a ani nevymedzil žiaden zo zákonom predpokladaných dovolacích dôvodov (tzv. zmätočnosť podľa § 420 CSP a/alebo nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 rovnakého zákona), a v rámci ktorého (pominúc absenciu dovolacieho návrhu) prakticky len zotrval na svojej argumentácii (námietkach) zo skoršieho konania. Z obsahu dovolania bolo možné vyvodiť, že dovolateľ sa nestotožnil s obsahom napadnutého uznesenia odvolacieho súdu pre jeho arbitrárnosť, a to z dôvodu, že posúdenie zdravotného stavu nepatrilo do pôsobnosti súdu bez odborného stanoviska. V dovolaní tiež odkazoval na závery iných súdnych konaní (9NcC/1/2021, 30C/29/2021, 11Co/167/2022, 1SprV/139/2016, 12C/673/2015), opätovne poukazoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav (vysokorizikový pacient po troch bypassoch a dvoch mozgových príhodách, tiež diabetik) a zastával názor, že mal byť ako poškodená osoba od súdneho poplatku oslobodený podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch. Navrhol preto kasačnou sťažnosťou (správne dovolaním) napadnutý rozsudok (správne uznesenie) odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“, tu porovnaj i § 35 CSP) po zistení podania dovolania v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) stranou, v ktorej neprospech (z procesného hľadiska) bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritérneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Zmieňované právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domáť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010 či III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 423 CSP dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (odsek 1) a dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2); podľa § 432 CSP potom dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (odsek 1) a dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (odsek 2).

11. Napokon podľa § 429 ods. 1 CSP dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom; podľa odseku 2 písm. a) tu citovaného ustanovenia povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

12. Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolačný súd mohol uskutočniť meritórny dovolačný prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky jeho prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti (§ 428 a § 127 CSP) vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní vrátane spísania ním dovolania a všetkých ďalších podaní dovolaateľa s alternatívou vysokoškolského právnického vzdelania druhého

stupňa na strane dovolateľa, ktorý je fyzickou osobou, kedy sa zastúpenie advokátom nevyžaduje (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené všetky súčasne (kumulatívne).

13. Okrem práve uvedeného je potrebné uviesť, že v dovolacom konaní sa odstraňuje jedine vada nezastúpenia dovolateľa advokátom (resp. nespísania ním dovolania či niektorého po ňom nasledujúceho podania dovolateľa) a i to len v prípadoch absencie či nenáležitosti poučenia dovolateľa odvolacím súdom o tejto podmienke vecnej prejednávateľnosti dovolania, kým s odstraňovaním prípadných iných vád dovolania pred predložením veci dovolaciemu súdu a pred jeho rozhodovaním platná procesná úprava nepočíta (tu porovnaj § 436 ods. 1 CSP).

14. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie: a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

15. Podľa § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

16. Zo spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca odvolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Okrem tejto skutočnosti bolo navyše (odvolacím súdom) zistené, že odvolanie žalobcu bolo podané oneskorene, t. j. po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd preto odvolanie žalobcu z uvedených dôvodov odmietol [§ 386 písm. a) a c) CSP]. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je v zásade prípustné len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a z nemeritórnych rozhodnutí len proti rozhodnutiam, ktorými sa konanie končí. Ďalšou podmienkou prípustnosti dovolania je, že spôsobilým predmetom dovolania môže byť len výrok, ktorý tvorí súčasť výrokovej časti rozhodnutia odvolacieho súdu. Len proti dôvodom rozhodnutia nie je dovolanie samostatne prípustné. Možnosť napadnúť výrok rozhodnutia aj s dôvodmi rozhodnutia odvolacieho súdu však nie je vylúčená. Z vyššie uvedeného možno vyvodíť, že dovolanie žalobcu vo vzťahu k napadnutému nemeritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu mohlo smerovať iba vo vzťahu k výroku rozhodnutia odvolacieho súdu (alebo aj spolu s dôvodmi) o odmietnutí odvolania z dôvodu jeho oneskoreného podania, alebo z dôvodu, že smerovalo voči uzneseniu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (teda z dôvodov podľa § 420 CSP). Z obsahu dovolania žalobcu vyplynulo, že napádal nemeritórne rozhodnutie odvolacieho súdu pre jeho arbitrárnosť z dôvodu, že posúdenie zdravotného stavu nepatrí do pôsobnosti sudcu. Z obsahu napadnutého uznesenia ale bez pochyb vyplýva, že odvolací súd sa zdravotným stavom žalobcu nezaoberal a odvolanie žalobcu odmietol z procesných dôvodov [§ 386 písm. a) a c) CSP], ktoré ale žalobca dovolaním nenamietal. Tieto boli navyše odvolacím súdom v napadnutom uznesení riadne odôvodnené.

17. Dovolaciemu súdu preto neostávalo iné, než rozhodnúť spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia, teda dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.